

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

V/v Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN THỊ XÃ HOÀI NHƠN, TỈNH BÌNH ĐỊNH

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Ngô Văn Thành.

Thư ký phiên họp: Bà Phan Thị Thúy Diễm - Thư ký Tòa án nhân dân thị xã Hoài Nhơn.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thị xã Hoài Nhơn tham gia phiên họp: Ông Nguyễn Hoàng Quang - Kiểm sát viên.

Ngày 07 tháng 4 năm 2023, tại Trụ sở Tòa án nhân dân thị xã Hoài Nhơn, tỉnh Bình Định, mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 09/2022/TLST-DS ngày 10 tháng 3 năm 2023 về việc “Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự”, theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số: 80/2023/QĐST-DS ngày 24 tháng 3 năm 2023, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

* **Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:** Bà Trần Thị Ph, sinh năm 1948

Địa chỉ: Khu phố 1, phường Tam Qu, thị xã H, tỉnh B, có mặt.

* **Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:**

- Bà Trần Thị Tr, sinh năm 1954; địa chỉ: Thôn 12, xã EaKhal, huyện E, tỉnh D.

- Trần Thị D, sinh năm 1969; địa chỉ: Thôn Mỹ B 3, xã Hoài Ph, thị xã H, tỉnh B.

(Bà Tr và bà D có đơn yêu cầu giải quyết vắng mặt)

* **Những người tham gia tố tụng khác:** Không có.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

- Trong quá trình tố tụng và tại phiên họp, người yêu cầu bà Trần Thị Ph trình bày: Bà Trần Thị Qu, sinh năm 1966; nơi đăng ký HKTT: Thôn Mỹ B 1, xã Hoài Ph, thị xã H, tỉnh B; chỗ ở: Khu phố 1, phường Tam Qu, thị xã H, tỉnh B là em ruột của bà Ph. Bà Qu bị câm điếc bẩm sinh, hay cười vô cớ; không học

hành, không biết đỏi, no; khả năng suy luận kém; không tự nuôi sống bản thân, sống phụ thuộc vào gia đình; rối loạn hành vi tác phong: đánh đuổi người thân, đập phá đồ đạc khi không vừa ý, thỉnh thoảng bỏ nhà đi lang thang gia đình phải tìm về; trí nhớ giảm sút, trí tuệ chậm phát triển. Năm 2013, bà Qu được Ủy ban nhân dân xã Hoài Ph cấp giấy xác nhận khuyết tật, dạng khuyết tật: vận động, nghe, nói, nhìn, thần kinh, tâm thần, trí tuệ; mức độ: nặng và được hưởng trợ cấp xã hội hàng tháng. Ngày 29/3/2021, Trung tâm giám định pháp y tâm thần khu vực miền trung giám định và kết luận:

+ Về y học: Chậm phát triển tâm thần mức độ nặng có tật chứng tác phong đáng kể (F72.1);

+ Về năng lực hành vi dân sự: Mất hoàn toàn năng lực hành vi dân sự.

Do đó, để giải quyết việc đất đai của gia đình liên quan đến bà Qu, bà Ph yêu cầu Tòa án nhân dân thị xã Hoài Nhơn tuyên bố bà Trần Thị Qu mất năng lực hành vi dân sự.

- Tại biên bản lấy lời khai vào ngày 27/3/2023, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan bà Trần Thị Tr và Trần Thị D đồng trình bày: Bà Tr và bà D là chị em với bà Qu, sức khỏe tâm thần của bà Qu đúng như bà Ph đã trình bày, nay, bà Tr và bà D cùng thống nhất yêu cầu tuyên bố bà Trần Thị Qu mất năng lực hành vi dân sự.

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thị xã Hoài Nhơn tham gia phiên họp phát biểu ý kiến:

+ Về thủ tục tố tụng: Từ khi thụ lý đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự cũng như tại phiên họp Thẩm phán, Thư ký đã tiến hành đúng các quy định của Bộ luật tố tụng dân sự trong việc giải quyết đơn yêu cầu. Đồng thời, người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan trong việc dân sự được thực hiện các quyền và chấp hành đúng các quy định của pháp luật về tố tụng.

+ Về nội dung: Đề nghị Tòa án nhân dân thị xã Hoài Nhơn căn cứ các Điều 369, 376, 378 Bộ luật tố tụng dân sự; khoản 1 Điều 22 Bộ luật Dân sự, chấp nhận đơn yêu cầu của bà Trần Thị Ph về việc tuyên bố bà Trần Thị Qu là mất năng lực hành vi dân sự.

+ Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Trần Thị Ph phải chịu, tuy nhiên, bà Ph thuộc diện người cao tuổi nên được miễn.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thị xã Hoài Nhơn nhận định:

[1] Về thẩm quyền giải quyết: Việc dân sự Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự theo yêu cầu của bà Trần Thị Ph được Tòa án nhân dân thị

xã Hoài Nhơn, tỉnh Bình Định thụ lý giải quyết là đúng theo quy định tại khoản 2 Điều 35 và điểm a khoản 2 Điều 39 của Bộ luật Tố tụng dân sự.

[2] Về thủ tục tố tụng: Người yêu cầu và người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan bà Trần Thị Tr và bà Trần Thị D có đơn đề nghị giải quyết vắng mặt, theo quy định tại khoản 1 Điều 74 của Bộ luật Tố tụng dân sự, Tòa án nhân dân thị xã Hoài Nhơn giải quyết vắng mặt họ.

[3] Về nội dung: Ngày 29 tháng 3 năm 2021, Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Miền trung kết luận sức khỏe tâm thần của bà Trần Thị Qu:

- Về y học: Chậm phát triển tâm thần mức độ nặng có tất chứng tác phong đáng kể (F72.1);

- Về năng lực hành vi dân sự: Mất hoàn toàn năng lực hành vi dân sự.

Theo quy định tại khoản 1 Điều 22 của Bộ luật Dân sự, bà Trần Thị Ph yêu cầu tuyên bố bà Trần Thị Qu mất năng lực hành vi dân sự, Tòa án căn cứ vào Kết luận giám định ngày 29 tháng 3 năm 2021 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực miền Trung chấp nhận yêu cầu của bà Trần Thị Ph.

[4] Ý kiến của đại diện Viện kiểm sát nhân dân thị xã Hoài Nhơn: Đề nghị Tòa án căn cứ vào Kết luận giám định của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực miền Trung chấp nhận yêu cầu của bà Trần Thị Ph, tuyên bố bà Trần Thị Qu là người mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ và phù hợp với nhận định của Tòa.

[5] Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Bà Trần Thị Ph phải chịu theo quy định của pháp luật, tuy nhiên, bà Ph thuộc diện người cao tuổi nên được miễn theo quy định tại điểm đ khoản 1 Điều 12 của Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban thường vụ Quốc Hội.

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ vào khoản 1 Điều 27, khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 369, Điều 370, Điều 371, Điều 372, Điều 376 và Điều 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự;

- Căn cứ khoản 1 Điều 22 của Bộ luật Dân sự;

- Căn cứ khoản 1 Điều 37 và điểm đ khoản 2 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban thường vụ Quốc Hội.

Tuyên xử:

- Chấp nhận yêu cầu của bà Trần Thị Ph.

Tuyên bố bà Trần Thị Qu, sinh năm 1966; nơi đăng ký HKTT: Thôn Mỹ B 1, xã H, thị xã H, tỉnh B; chỗ ở: Khu phố 1, phường Tam Qu, thị xã H, tỉnh B là người mất năng lực hành vi dân sự.

- Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Trần Thị Ph thuộc diện người cao tuổi nên được miễn.

- Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan vắng mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được Quyết định hoặc Quyết định được niêm yết công khai họp lệ; Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị Quyết định này trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời gian 15 ngày kể từ ngày Tòa án ra Quyết định để Tòa án cấp trên giải quyết phúc thẩm.

Nơi nhận:

- VKSND thị xã Hoài Nhơn;
- Chi cục THADS thị xã Hoài Nhơn;
- UBND xã Hoài Phú;
- Bà Phát, đương sự;
- Lưu: Hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Ngô Văn Thành